

Tarkastuslautakunnan vaali toimikaudeksi 2025-2029

Kaupunginhallitus 26.05.2025 § 138

292/00.00.01/2025

Valmistelija

Hallintopäällikkö Rinta-Jouppi Juha

Loimaan hallintosäännön 8 §:ssä todetaan:

Tarkastuslautakunnassa on 8 jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan kokouksissa tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus.

Tarkastuslautakuntaa koskevilla vaalikelpoisuusrajoituksilla pyritään varmistamaan hallinnon ja talouden tarkastuksen riippumattomuutta ja luotettavuutta. Samat vaalikelpoisuuden rajoitukset koskevat myös tilintarkastajaa.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanoon vaikuttaa ensinnä se, että tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja (kuntalaki 121 §).

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) kunnanhallituksen jäsen,
- 2) pormestari ja apulaispormestari,
- 3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain esteellisyysperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen,
- 4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa kunnan määräysvallassa olevassa yhteisössä tai säätiössä;
- 5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. (kuntalaki 75 §)

Kunnanhallituksen jäsenet, kunnan johto ja heidän läheisensä (75 §:n 1 - 3 kohdat; Kuntaliiton yleiskirje 2/2025; kunnanhallituksen, lautakuntien ja muiden toimielinten valinnat):

Kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä pormestari ja apulaispormestari eivät ole vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan. Kunnanhallituksen varajäseniä ei mainita erikseen, koska toimielimen varajäseniin sovelletaan, mitä varsinaisista jäsenistä säädetään (31.3 §). Tarkastuslautakunnan jäsen tai varajäsen voidaan valita kesken toimikauden kunnanhallituksen jäseneksi tai varajäseneksi. Seurauksena on, että hän tällöin menettää vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakuntaan.

Tarkastuslautakunta on ainoa toimielin, jossa vaalikelpoisuuteen vaikuttaa myös läheisen asema. Jos henkilön hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen on kunnanhallituksen jäsen tai varajäsen, kunnanjohtaja, pormestari tai apulaispormestari, henkilö ei ole vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan. Jos edellä mainittu läheinen valitaan kunnanhallituksen jäseneksi tai varajäseneksi tai pormestariksi tai apulaispormestariksi, henkilö menettää vaalikelpoisuuden tarkastuslautakuntaan.

Perusteena vaalikelpoisuuden rajoituksille on muun muassa se, että kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta (39 §). Kunnanjohtaja tai pormestari johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa (38 §). Kunnan tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja tai pormestari (113 §). Kunnanhallitus on tarkastuslautakunnan arviointityön keskeisin kohde.

Kunnan tai kuntakonsernin palveluksessa olevat henkilöt (75 §:n 4 kohta; Kuntaliiton yleiskirje 2/2025; kunnanhallituksen, lautakuntien ja muiden toimielinten valinnat):

Kunnan ja sen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevat henkilöt, sekä toimitusjohtaja tai vastaavassa asemassa oleva, eivät ole vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan. Kunnan tilintarkastus ulottuu konsernitalinpäätöksen kautta myös kunnan määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin.

Kunnan määräysvalta määräytyy kirjanpitolain (1336/1997) 6.1 §:n mukaisesti. Kuntakonserniin kuuluvat myös yhteisöt, joissa kunnan tytäryhteisö käyttää määräysvaltaa.

Oltava vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen (75 §:n 5 kohta; Kuntaliiton yleiskirje 2/2025; kunnanhallituksen, lautakuntien ja muiden toimielinten valinnat):

Tarkastuslautakuntaan ei voida valita henkilöä, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Säännös rajaa vaalikelpoisuutta tarkastuslautakuntaan 73 §:ssä säädetyllä tavalla. Sovellettavaksi tulee myös vaalikelpoisuutta valtuustoon koskeva 72 §, kun vaalikelpoisia kunnanhallitukseen eivät ole henkilöt, jotka eivät ole vaalikelpoisia valtuustoon.

Tasa-arvolain mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuunottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä.

Esittelijä

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Rantala Jari

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto valitsee

1. tarkastuslautakunnan jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen toimikaudeksi 2025-2029:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen

_____	_____
_____	_____
_____	_____

2. valituista jäsenistä tarkastuslautakunnan

puheenjohtajaksi _____ ja

varapuheenjohtajaksi _____

Päätös

Hyväksyttiin.